

Parochie	1
In de pen	6
Spiritualiteit	8
Klapstoel	9
Buitenland	10
Kerk	11
Boek	12
Varia	13
Dossier	14
Geschiedenis	16
Cultuur	17
Het verlangen	18
Film	19
Op-tocht	20
Mensen	21
Bisdom	22
Podium	24

Colofon

KERK & leven
 Halewijnlaan 92
 2050 Antwerpen
 www.kerkenleven.be
 KERK & leven is een uitgave van
 Studiecentrum Kerk en Media vzw

**VERANTWOORDELIJKE
 UITGEVER**

Filip Debruyne
 De parochie is verantwoordelijk
 voor de eigen teksten

REDACTIE

Algemene redactie
 tel. 03 210 08 40
 fax 03 210 08 49
 redactie.kerkenleven@kerknet.be

Hoofdreducteur

Bert Claerhout

Eindredacteur

Peter Gordts

Redacteurs

Erik De Smet, Nicole Lehoucq,
 Ilse Van Halst, Jozefien Van Huffel
 Lieve Wouters

Redactiesecretariaat & Opvocht

Martine Croonen

secretariaat.kl@kerknet.be

Diocesane redactie Antwerpen

Susan Van Lommel

Filip Ceulemans

Schoenmarkt 2

2000 Antwerpen

tel. 03 202 84 30

fax 03 202 84 31

redactie.bisdom.antwerpen@

kerknet.be

Diocesane redactie Brugge

Persdienst Bisdom Brugge

Heilige Geeststraat 4

8000 Brugge

tel. 050 33 59 05

fax 050 34 14 32

persdienst.bisdom.brugge@

kerknet.be

Diocesane redactie Gent

Eveline Coppin

Bisdomplein 1

9000 Gent

tel. 09 225 16 26

fax 09 223 39 59

eveline.coppin@kerknet.be

Diocesane redactie Hasselt

Jan Colla

Vrijwilligersplein 14

3500 Hasselt

tel. 011 28 84 40

jan.colla@kerknet.be

Diocesane redactie Mechelen-Brussel

Hans Medart

Varkensstraat 6

2800 Mechelen

tel. 015 29 84 17

hans.medart@kerknet.be

VORMGEVING

Grafisch ontwerp

Catapult, Antwerpen

Lay-out & Zetwerk

Patrick Claessens

PUBLICITEIT

Trevi Plus

Leopold II laan 53

1080 Brussel

tel. 02 428 21 03

fax 02 428 37 55

katrien.lannoo@treviplus.be

www.treviplus.be

DIENST PAROCHEBLADEN

tel. 03 210 08 30 - fax 03 210 08 36

ABONNEMENTEN

Abonnementen en adreswijzigingen uitsluitend via de parochie

DRUKKERIJ

NV Halewijn

© copyright

Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit KERK & leven zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

COLUMN

Bert CLAERHOUT

Kardinaal Martini en de nieuwe evangelisatie

„ Kort voor de vijftigste verjaardag van het Tweede Vaticaans Concilie, dat op 11 oktober 1962 begon, overleed de Italiaanse kardinaal Carlo Maria Martini, de voormalige aartsbisschop van Milaan. Met hem verliest de katholieke Kerk een van haar invloedrijke figuren van de afgelopen dertig jaar. Zijn inzet voor meer collegiale kerkstructuren, zijn spirituele en sociale bekommernis, zijn openheid voor de wereld en voor andere godsdiensten, alsook zijn gedrevenheid om jongeren te enthousiasmeren, maakten van hem niet alleen een gerespecteerd kardinaal, maar ook een spiritueel leider.

Kardinaal Martini belichaamde al het goede dat Vaticanum II beoogde. Het *aggiornamento* waarmee paus Johannes XXIII de Kerk eigentijdser wilde maken, lag hem na aan het hart. Tegelijk observeerde hij als geen ander de tijdgeest. Hij beseftte dat de samenleving in de jaren 1970 en 1980 grondig was veranderd in vergelijking met de jaren van Vaticanum II. In een cultuur die in grote mate afscheid nam van het christendom, luidde de vraag niet meer hoe en in welke mate de Kerk openheid voor de moderne cultuur kon creëren, dan wel wat het betekende Kerk te zijn in een areligieuze cultuur. Initiatieven voor een nieuwe evangelisatie zag hij vanuit dat perspectief.

Terwijl Martini zich over actuele vragen boog en zich op de toekomst richtte, zocht een deel van de kerkleiding zijn heil in een omgekeerde beweging. Sommige oriëntaties van het Tweede Vaticaans Concilie werden opnieuw ter discussie gesteld, het Romeinse apparaat plooid op zichzelf terug, het centralisme nam toe en aan de kerkstructuren veranderde weinig of niets. De vele bisschoppensynodes van de voorbije decennia bleken bovendien niet geschikt om structuurveranderingen op gang te brengen. Sommige bisschoppen en kardinalen geven dat inmiddels volmondig toe. Op een synode is alles zo strak georganiseerd dat er van een echte dialoog geen sprake kan zijn. Voor veel gelovigen

werden de verwachtingen van het concilie dan ook niet ingelost. Ze bleven ontgoocheld achter of haakten af.

In dat klimaat van teleurstelling en wantrouwen is het geen sinecure een campagne te lanceren voor het Jaar van het Geloof, dat begin oktober van start gaat om de vijftigste verjaardag van Vaticanum II te vieren. Uit interviews en publicaties blijkt dat kerkleiders en bisschoppen beseffen waar ze aan toe zijn. „De geloofwaardigheid van de Kerk is tot een dieptepunt gezakt”, zei aartsbisschop Rino Fisichella, de voorzitter van de Pauselijke Raad voor de Nieuwe Evangelisatie, onlangs in *Knack*. Maar ook de mens verkeert in een diepe crisis. Volgens Fisichella leeft hij alleen nog in het heden, zonder verleden en zonder een duidelijke toekomst. Scholing en vorming zijn nodig, want velen kennen de fundamentele principes van het geloof niet meer. „Ten slotte moeten we kijken naar onze levensstijl”, benadrukte Fisichella. „Als die niet in overeenstemming met onze boodschap is, kunnen we niet de pretentie hebben anderen iets te verkondigen.”

Zowel de roep om authenticiteit als het besef dat de vraag naar God onafscheidelijk met ons mens-zijn is verbonden, klinken daarin door. Ook de Belgische bisschoppen schrijven in hun pastorale brief *Christen-zijn in deze tijd*, die naar aanleiding van het Jaar van het Geloof werd uitgegeven, dat het evangelie niet los staat van wat het leven van de christen bepaalt, maar dat het ‘anders’ doet leven. „Het leert mij delen. Het leert mij hoe leeg alles wordt als ik genoeg heb aan mezelf alleen. En het kan bijdragen tot de opbouw van een meer menswaardige samenleving” (bladzijde 21).

Wie het geloof loskoppelt van zijn leven en er niet authentiek naar leeft, heeft inderdaad het recht niet anderen iets te verkondigen. Dat geldt zowel voor het individu als voor de Kerk als instituut. Ook dat heeft kardinaal Martini ons zijn hele leven voorgehouden.„

LEZERSBRIEVEN

Reageren op artikelen in deze krant? U kan schrijven of mailen (met vermelding van uw naam en adres) naar: KERK & leven, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen of lezersbrieven@kerknet.be

Gezondheidszorg

KERK & leven, 20 JUNI 2012

In uw dossier over de financiële beperkingen in de gezondheidszorg suggereert Pascal Borry van de KU Leuven de invoering van richtlijnen en standaarden (kosten-batenanalyse) zoals in Groot-Brittannië. In ons land stoelt de verhouding tussen arts en patiënt nog steeds op vertrouwen. Dat steunt op een brede, vrije en snelle toegang tot alle niveaus van de geneeskunde en op een budgettair overlegsysteem (Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering). Het zo geroemde Belgische model (vrije keuze, lage drempel, hoogstaande zorg) verwondert elke objectieve buitenstaander.

Het principe dat beslissingen over patiënten door een commissie worden genomen en dat artsen ‘verplicht’ die te doen uitvoeren, doet denken aan het euthanasiedebat van de jaren 1938-1945. Dezelfde redeneringen en redenen die in uw artikel worden aangehaald, leidden in Neurenberg destijds tot veroordeling van de artsen.

Artikel 5 van de patiëntenrechtenwet erkent impliciet de diagnostische en therapeutische vrijheid van de arts tegenover de overheid en de instellingen (een ziekenhuis bijvoorbeeld). De arts kan ook de verlangens van de patiënt waarvoor geen medische indicatie bestaat, weigeren en kan – onder voorwaarden – medisch zinloos geworden behandelingen stopzetten. De menselijke waardigheid, met name zijn

‘behoefte’, staat centraal. De behoefte is een ‘bewust gemis van iets dat niet of zeer bezwaarlijk ontbeerd kan worden’. Welnu, de esthetische chirurgie balanceert op de rand van wat ‘bezwaarlijk kan ontbeerd worden’. Ook de fertiliteitsindustrie moet kritisch worden bekeken.

Menswaardige zorg mag nooit in vraag worden gesteld wegens ondraaglijke kosten. Levensbeëindigend handelen komt dan al gauw om de hoek kijken. Onze uitgebouwde netwerken van religieuzen en gezinnen die meer dan een millennium lang het voorbeeld waren van de zorg volgens onze patiëntenrechtenwet, gebruikten nooit de kosten als ultiem criterium. Zij waren dikwijls heel beperkt in hun mogelijkheden, maar gaven het beste van zichzelf. Omdat gezinnen niet meer tot stand komen of standhouden, wordt de zorg onbetaalbaar. Professioneel kan men de kosten van 24 uur per dag oppas en zorg niet dragen. Onze kerkgemeenschap moet door aanmoediging van het huwelijk en de solidariteit over de generaties heen de nodige zorg tot stand brengen.

Luc KIEBOOMS, Genk

Geloven is een werkwoord

KERK & leven, 18 JULI 2012

Een van mijn favoriete wonderverhalen is dat van het brood en de vissen. Alle ingrediënten van het ‘wonder’ komen daarbij aan bod: waar mensen samenzijn,

samenwerken, erin geloven, delen en niet egoïstisch zijn, daar worden wonderen mogelijk. Het legt ook een belangrijke verantwoordelijkheid bij de mensen en relateert het hocus pocus van de mirakels oude stijl. Daardoor wordt het mijn inziens nog wonderlijker... Het herinnert ook aan het feit dat geloven een werkwoord is.

Wouter VAN DER SPIEGEL, Hofstade

Bisschoppensynode evangelisatie

KERK & leven, 18 JULI 2012

Deze synode, die broodnodig is, zal de krachtlijnen moeten uitzetten om opnieuw het katholieke geloof door te geven aan wie wil proeven van het zout der aarde. Het zout verloor decennia geleden zijn smaak. De katholieke scholen zullen weer met glans over Jezus en over de eucharistie moeten spreken. Het enthousiasme dat geruime tijd overboord werd gegooid, dient met passie aan de belangstellenden opnieuw diets te worden gemaakt. Van dat halfbakken katholicisme hebben we de resultaten gezien: een nooit geziene afkalving van het bijwonen van de eucharistie en een algehele secularisatie.

De katholieke Kerk en haar boodschap moeten weer op de voorgrond komen. Alle priesters, godsdienstleerkrachten en scholen hebben hierbij een verplettende verantwoordelijkheid. En dat onder supervisie van de Belgische bisschoppen, die de moed

moeten hebben ook in de tegenstroom moeilijke beslissingen te nemen. Als lid van de nieuwe Raad van de Evangelisatie, zou mgr. Léonard het voortouw kunnen nemen.

Luc VERREYCKEN, Aarschot

Boksbal

KERK & leven, 22 AUGUSTUS 2012

In *Beeld/spraak* publiceert u een foto met een boksbal in de Sint-Andrieskerk in Antwerpen. Op de foto toont u een vrouw die een boksbal met een teddybeer verwart. Feitelijk bedoelt pastoor Rudi Mannaerts, de initiatiefnemer, dat wie kwaad is op God Hem „oep zen bakkes kan komen geven”.

Voor de meesten van ons is dat nieuw. Van kindsbeen af werd ons ingeprent dat we tegenover de Almachtige God onderdanig en gehoorzaam moesten zijn. In alle varianten van het christendom – van het strenge calvinisme tot het meer liberale katholicisme – is dat zo en voor zover ik weet, is dat in de andere monotheïstische godsdiensten niet anders.

In de middeleeuwen en nog lang daarna zou een pastoor die verkondigde dat we God ‘op zen bakkes mogen geven’ als ketter zijn bestempeld en wellicht op de brandstapel zijn beland. Hoe dan ook, die boksbal stoot elke rechtgeaarde gelovige tegen de borst. Moeten we opnieuw alles relativeren of humoristisch opvatten? Voor mij is zoiets misplaatste humor.

Marc VANDEVYVERE, Oudenaarde